

Assumpta Bailac

«Hem d'adaptar-nos a la realitat actual i preveure la futura»

Per Mònica BARÓ i Jesús GASCÓN

RESUM: *Entrevista a Assumpta Bailac, directora general de Promoció i Cooperació Cultural de la Generalitat de Catalunya. S'hi exposen els plans de la direcció per al desenvolupament a Catalunya de les biblioteques públiques i escolars. També es comenten qüestions més específiques com el Catàleg Col·lectiu de Catalunya o el suport genèric.*

Assumpta Bailac i Puigdemívol, nascuda a Manresa, és, des del començament de febrer de 2004, la directora general de Promoció i Cooperació Cultural del govern de la Generalitat de Catalunya. D'aquesta direcció depenen la definició de la política cultural catalana i el desenvolupament de la majoria dels equipaments i indústries culturals de Catalunya: teatres, auditoris, el cinema, l'ajut a l'edició de llibres i, i això és el que més ens interessa, les biblioteques públiques i el sistema de lectura pública de Catalunya. N'Assumpta Bailac no és nova en aquestes escomeses: abans havia estat vinculada a l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona. Anteriorment havia estat vinculada a la desapareguda xarxa de biblioteques de la Fundació de la Caixa de Pensions. El seu recent nomenament ha despertat una certa —i lògica— expectació entre els bibliotecaris, sobretot els vinculats a la biblioteca pública: què es farà, què canviarà, quina serà la política bibliotecària del nou govern, són preguntes que es fa o s'ha fet tothom durant aquests dies. Per tal d'esbrinar-ho, l'hem convidat a què ens respongui, a parlar d'un futur que està a tocar.

Hem quedat al seu despatx, a la Direcció General de Promoció Cultural, a l'edifici del Departament de Cultura del Portal de Santa Madrona. Un despatx ampli,

Assumpta Bailac. Directora General de Promoció i Cooperació Cultural. abailac@gencat.es
Entrevista feta el 16 de març de 2004, a Barcelona. Transcripció: Rubén Guillén i J. Cèsar Azuara; redacció definitiva: Jesús Gascón.

lluminós (fa bon dia) i agradable. Hi ha molts papers sobre la taula; això sí: ben endreçats. Molta feina: tot i la bona predisposició que va mostrar en demanar de fer una entrevista (potser ha influït el fet que durant un temps va formar part del Consell de Redacció d'aquesta revista), ens ha costat de trobar un forat a la seva agenda. L'Assumpta —no sabem si el càrrec permet aquestes familiaritats—, ens rep afablement. Cabell curt, un vestit entre formal i informal... Ens fa seure i mentre comencem, acaba de fumar una cigarreta. Sorprèn, tant en el posat com en la parla, la calma que transmet, una serenor que, en aquests moments de «composició de lloc» en el nou càrrec pot ser una bona arma. Una calma, però, «responsable», acompanyada d'una decisió i una gran claredat en l'exposició. Això promet.

Mentre sèiem, hem comentat una qüestió referida al Departament d'Ensenyament i les escoles.

Item – Bé, ja que hi som, podem encetar l'entrevista amb una qüestió que, no cal enganyar-nos, llevat de casos comptats, mai no ha acabat de funcionar bé: les biblioteques escolars.

Assumpta Bailac – És un dels assumptes que Cultura plantejarà a Ensenyament des de la primera trobada que tindrem, juntament amb el dels ensenyaments artístics. Un cop feta la trobada entre les conselleres, la nostra idea és començar a treballar amb la direcció general corresponent. Nosaltres presentarem una proposta que penso que està bastant ben articulada i que ens agradaria poder aplicar durant els propers tres anys en unes quantes comarques, com a experiència pilot.

Aquesta trobada estava programada per a molt abans: els esdeveniments polítics van alterar el calendari, sobretot el fet que Josep Bargalló, conseller d'Ensenyament amb qui s'havia concertat l'entrevista, passés a ocupar la Conselleria en Cap de la Generalitat i hagués d'ésser substituït.

— **Comarques representatives de realitats diferents? Quines seran?**

— Sí, però sobretot comarques on hi hagi escoles amb ganes de participar-hi, on ja hi hagi alguna iniciativa més o menys engegada. També ens interessa que en l'experiència pilot hi hagi un cert equilibri territorial: si les comarques triades són de zones diferents, podrem provar la proposta amb realitats diverses que ens donaran molta més informació i que, amb els canvis i ajusts necessaris, podrem estendre a d'altres escoles. Ens agradaria poder fer una intervenció en cinc comarques, com a mínim, i, com a màxim, en deu, en fun-

ció dels recursos disponibles. Ens interessa més que l'experiència funcioni, encara que es faci a pocs llocs, que no pas fer-la arreu, però amb resultats pobres.

— **I la proposta, concretament, en què consisteix? Està definida?**

— El model amb el que nosaltres voldríem treballar és el següent. A cada comarca, a cada zona, hi ha unes escoles; cada una d'aquestes escoles hauria de tenir un espai identificat com a biblioteca. Les biblioteques escolars haurien de tenir uns recursos que no cal que siguin molts, però que han de ser els adequats: si fem una anàlisi de les col·leccions que en aquests moments tenen disponibles i hi trobem alguna mancança, podem ajudar a completar-les. Cal que aquestes biblioteques tinguin l'equipament necessari per a tenir accés a recursos electrònics d'informació. Caldrà fer acords amb els claudres i els consells escolars, i caldrà que hi hagi alguna persona de l'escola, algun mestre que es pugui dedicar a la biblioteca les hores necessàries per tal que aquesta biblioteca pugui tenir un rendiment per a la comunitat escolar o educativa.

— **Sense qüestionar que pugui haver-hi mestres motivats que puguin fer rutllar la biblioteca, el mestre, tot sol, no pot afrontar alguns aspectes tècnics de la gestió de la biblioteca.**

— Ha d'haver-hi un suport tècnic, bibliotecari, en tota aquesta operació. Més enllà dels acords externs que puguem fer, entenem que aquest suport al personal de les escoles l'hauria de donar el centre de recursos de cada territori, mitjançant la contractació d'un bibliotecari, o més d'un, en funció del nombre d'escoles de cada zona. Serà molt important, llavors, la necessària coordinació, vinculació, treball en equip d'aquestes biblioteques escolars, del centre de recursos i de les biblioteques públiques dels municipis d'aquestes zones. Aquesta seria la primera fase del projecte.

Cal destacar la claredat amb què l'Assumpta Bailac va explicant-se. Sembla com si l'hagués hagut d'explicar moltes vegades: realment és fàcil convèncer qualsevol de la bondat de la proposta. L'entusiasme que hi posa hi contribueix.

— A més, hi hauria un procés d'informatització d'aquestes biblioteques. Ens agradaria que les biblioteques escolars que participin en aquesta primera experiència pilot, i Ensenyament com a departament, també participessin en

un procés que s'ha endegat a tot el país, als diferents sistemes bibliotecaris, que és el canvi de sistema i de programari informàtic amb què funcionen. Ens agradaria perquè entenem que és convenient que, en aquests moments, fem entre tots la selecció d'un producte pensant en les diferents comunitats bibliotecàries, en les diferents parts del sistema bibliotecari que se'n poden beneficiar. A més, seria una bona oportunitat per a vincular Ensenyament a tot aquest procés. En aquest moment, ja estem parlant les biblioteques públiques, universitàries, la Biblioteca de Catalunya, i ens falta que hi participin les biblioteques escolars, més que res perquè encara estan en una fase massa incipient. En tot cas entenem que les escolars han de ser biblioteques que, d'aquí a uns anys, estiguin en les mateixes condicions que la resta de les que formin part del sistema bibliotecari. Aquest és, per sobre, l'esquema de treball; hi ha molta més feina a fer, som conscients que això només és un primer pas.

— **És clar. Aquest canvi de sistema informàtic suposaria que Pèrgam, el programari gratuït que facilita la Generalitat als centres educatius, es deixés de fer servir?**

— Crec que és convenient substituir Pèrgam per un programa que tingui, encara que no les utilitzi al cent per cent, unes prestacions similars a les dels programes que tinguin les altres biblioteques del país. Això dóna moltes més possibilitats d'intercanvi d'informació, permet de compartir catàlegs, i aquestes són prestacions a les quals crec que les biblioteques escolars també han d'aspirar.

Amb aquestes possibilitats, podríem entrar en una segona fase, que penso que és important: compartir continguts i formar una biblioteca escolar virtual, amb recursos electrònics d'interès per a la comunitat educativa i generats des de les mateixes escoles.

— **Compartir programari amb les biblioteques públiques facilitaria tot un procés d'aprenentatge en l'ús de l'eina que beneficiaria el ciutadà que, després, en passar de la biblioteca escolar a la pública, ja sabria utilitzar-lo.**

— Sí. I encara hi hauria d'haver més elements de cooperació. De fet, en aquesta segona fase del projecte hi ha un aspecte que potser és el que està menys madur encara: que les biblioteques escolars d'un territori es puguin beneficiar de determinades prestacions que els puguin donar les centrals tèc-

niques de suport a les biblioteques públiques de la regió. Això, penso, acabarà esdevenint la tercera i definitiva fase del procés, ja que en aquests moments no totes les centrals regionals estan en les mateixes condicions ni tenen les mateixes possibilitats de donar aquests serveis. Haurem d'estar atents al desenvolupament del procés.

— Però tot això no depèn només de Cultura, sinó també del Departament d'Ensenyament... Ho veuen de la mateixa manera?

— Efectivament, hi ha una condició prèvia imprescindible, i és que, tot això, Ensenyament ho ha de veure necessari. Des de Cultura ens posem a la disposició d'Ensenyament per ajudar-los a articular això, amb tots els recursos que en aquests moments podem tenir en el sistema bibliotecari de biblioteca pública, però qui realment ha de liderar el procés és Ensenyament: ha de creure-hi, ho ha de veure necessari i és el departament que ha d'impulsar tota la operació.

— De tota manera, el projecte és engrescador i pot haver-hi voluntat per les dues bandes. Però, hi ha prou recursos per a tirar-lo endavant?

— No penso que sigui tant una qüestió de recursos: es tracta més aviat de tenir el model clar i posar-s'hi. Us he de dir que a la comunitat educativa, entre els mestres, hi ha alguns «cercles agitadors» que estan esperant tot això i que faran el que sigui perquè tiri endavant.

— **Això ho hem vist en el projecte de la Diputació de Barcelona: s'ha fet això i els resultats han estat que en algunes escoles ha funcionat i en altres no, en funció de l'escola que s'ho creu. És tan clar com això, perquè de recursos se n'han posat a tot arreu per igual.**

Entre 1999 i 2001, la Diputació de Barcelona va posar en marxa el programa Biblioteca Pública-Biblioteca Escolar amb l'objectiu de potenciar l'ús de la biblioteca escolar com a element integrant del procés educatiu, en col·laboració amb les biblioteques públiques de la seva xarxa. D'una banda, els centres es comprometien a garantir un horari d'obertura amb un responsable i, de l'altra, l'administració millorava les dotacions i els equipaments —especialment els informàtics. A més, les escoles i els instituts s'inserien en el programa Exploradors de Biblioteques, de formació de l'alumnat en l'ús de la informació.¹

— **Passem a les biblioteques públiques. Hem esmentat regions, províncies, comarques... El model d'organització territorial, com es reflectirà en el sistema de biblioteques públiques?**

— Hi ha la voluntat de donar al país, durant aquesta legislatura, una nova organització territorial que el distribuirà en set regions. Les novetats són que l'actual província de Barcelona queda dividida en la part de la Catalunya Central i l'àrea metropolitana de la ciutat, i que es creen dues regions més, la dels Pirineus i la de les Terres de l'Ebre. El que a mi se'm fa difícil és pensar que, més enllà de fer la divisió, es pugui fer tan ràpidament tot el desplegament administratiu que això ha de comportar en tots els àmbits. Per això, quan pensem en el desplegament del sistema bibliotecari de biblioteca pública, en aquest moment ho fem pensant en el model actual, el de les quatre províncies existents, però amb prou flexibilitat perquè, si en un moment determinat es van desplegant les set regions, puguem adaptar-lo fàcilment al procés de canvi.

1. El programa ha arribat fins a uns 3000 alumnes. El projecte s'explica amb detalla a: <http://www.diba.es/biblioteques/treballenxarxa/quefem/xarxabiblioteques/projectebibliote-caiescola.asp>

— **Costa d'imaginar que la regió dels Pirineus funcioni sense dificultats: territorialment és transversal, d'Est a Oest, sense comunicació directa entre les valls que la formen, que baixen de Nord a Sud. Els bibliobusos estaran pujant i baixant ports contínuament...**

— Sí, és difícil: hem d'esperar a veure com funciona. Potser a la regió dels Pirineus, el més pràctic, ara mateix, fóra vincular una part a la central de Lleida i l'altra a la de Girona, ja que les comunicacions són més directes i fàcils. Potser també, de moment, han d'estar vinculades les Terres de l'Ebre i Tarragona. Ara no cal córrer.

— **Esperem que els sistemes electrònics ens ajudin a superar la geografia. Quin model de planificació s'aplicarà en cada una de les regions?**

— En planificar el desplegament del sistema bibliotecari del país, el model de referència, no només pels equipaments i serveis bibliotecaris sinó també pels sistemes de cooperació establerts entre biblioteques i amb altres àmbits del món cultural és el de la Diputació de Barcelona. Amb quin criteri? Un de tan senzill com que volem fer que la gestió estigui com més a prop millor, que recaigui en els ajuntaments i els municipis; amb unes centrals que donin suport a aquesta gestió municipal en tota una sèrie de serveis que és raonable que es comparteixin. Per tant, cal intentar implicar al màxim les diputacions, en aquest moment, i les regions o les vegueries en un futur: ha de ser un servei supramunicipal on és necessari treballar plegats i en xarxa: la suma d'aquestes quatre o set xarxes ha de configurar el sistema bibliotecari del país pel que fa a biblioteques públiques.

La «fe» en el paper de les corporacions locals, diputacions o municipis, en l'apropament dels serveis als ciutadans, «delata» l'experiència –positiva, d'altra banda– prèvia de l'entrevistada a la Diputació de Barcelona.

— **I la coordinació?**

— Efectivament, aquest model implica que ha d'haver-hi molta més coordinació entre les diferents xarxes que treballaran en un únic sistema. A més, naturalment, ha d'haver-hi alguns serveis comuns, que només tenen sentit a escala nacional i no pas local ni regional: es tracta, doncs, d'identificar quins són aquests serveis –sempre a partir del consens, mai de la imposi-

ció— i prestar-los a tot el país, tant a les biblioteques públiques com al conjunt del sistema bibliotecari. És el cas de serveis com el catàleg col·lectiu o les subscripcions a determinats recursos electrònics, o alguns assumptes, si voleu més «físics,» com poden ser la creació de magatzems centralitzats, d'obsolets, de préstec, etc. Per tant, al final el sistema s'ha d'articular com la suma de les funcions i les competències de les diferents administracions públiques, locals i nacionals; cal que hi hagi un lideratge però sempre, crec, s'han d'escoltar, parlar i acordar les polítiques necessàries.

— Lideratge de la Conselleria de Cultura, mitjançant la Subdirecció de Llibres i Biblioteques; continuarà, per tant, tenint un paper important en aspectes comuns, potser de caire tècnic o hi haurà alguna altra cosa?

— Jo m'imagino una situació «final» —entre cometes, perquè això no s'acaba mai: una mesa on hi haurà els responsables de les diferents centrals tècniques dels territoris que formen part d'aquest sistema bibliotecari i on hi haurà també la Generalitat com a gestora dels serveis que són de la seva competència, fonamentalment els serveis nacionals i alguns altres que ens atribueix la pròpia *Llei del sistema bibliotecari*. Tots plegats, en aquesta mesa, acordaran objectius, plans d'actuació, programes determinats, polítiques de formació, etc., que després les centrals tècniques de les diputacions o regions desenvoluparan en cada un dels territoris. Així, després de totes les discussions que facin falta, es compartiran uns criteris comuns, que s'aniran avaluant periòdicament.

Per tant, la Generalitat, el que entenem com a Generalitat, a llarg termini, no hauria de gestionar directament cap d'aquestes centrals tècniques, que han de tenir autonomia i capacitat de gestió pròpia, sinó només els serveis nacionals, comuns en alguns casos a les biblioteques públiques i en altres a tot el conjunt del sistema bibliotecari. Aquest és el nostre paper: el lideratge del projecte, el canvi, la presència o la interrelació en altres àmbits com ara Espanya o Europa...

— A efectes pràctics, un bibliotecari de Girona o Lleida, per exemple, ¿com notarà aquest canvi? Potser els de Barcelona estan més acostumats a aquest model, similar a l'emprat a les biblioteques de la Diputació de Barcelona...

— Ara estem parlant amb les diferents diputacions provincials, explicant-los el model, que no és només per a biblioteques sinó també per als altres àm-

bits de la cultura. Si les diputacions, o només alguna diputació, vol treballar en aquesta línia i hi veu possibilitats de fer-ho, començarem per aquí, per qui hi estigui disposat. Ens agradaria molt poder-ho fer a tot el territori, però abans s'ha d'avaluar ben bé què necessiten les centrals tècniques per a assumir llur paper i poder funcionar. A més, partim d'on partim: segurament caldrà un període transitori. Els nostres estàndards de referència, ara mateix, són els que fa servir la Diputació de Barcelona. Què notaran, per tant, els bibliotecaris que estan treballant en biblioteques de Lleida, Girona o Tarragona? Espero que, en un temps raonable, notin que poden donar millors serveis als seus usuaris.

— **Percebrà un suport més immediat i proper, almenys des del punt de vista tècnic?**

— Sí. Amb això no vull dir que ara no n'hi hagi, de suport: sé que hi ha centrals que volen fer moltes coses i les fan, però que estan treballant amb molt pocs recursos i, per tant, amb dificultats. No falten voluntat ni professionalitat, sinó recursos: es tracta de solucionar aquesta mancança.

— **Aquesta nova organització ¿com afecta el Mapa de Lectura Pública?**

— Revisarem els estàndards del Mapa de Lectura Pública en el context del Pla d'Infraestructures Culturals, el procés d'aprovació del qual s'engega ara. Aquest pla pretén ser un mapa real dels equipaments culturals necessaris al territori. Els bàsics són els teatres i els espais expositius, molt vinculats a museus, i arxius. D'auditoris, potser, no n'hi ha tanta necessitat, ja que en aquests moments s'està fent música en altres espais, molts diversos i amb bona acústica: per tant, no són un problema urgent. Les biblioteques, i la revisió del Mapa de Lectura Pública, se situen en aquest procés, en el context del Pla.

— **Adequant els estàndards als que ja estem acostumats a veure a les biblioteques de la Diputació de Barcelona?**

— Sí, encara que, de fet, aquests són els estàndards del mapa que encara tenim com a referència, l'aprovat l'estiu passat [2003], però incrementant els metres quadrats, en general, i especialment en alguns àmbits molt determinats de l'edifici. L'existència d'uns espais diferenciats implicarà que puguin incorporar-se a les biblioteques públiques nous serveis.

— I més personal? A més espai correspondria més personal que el poguéis atendre.

— Els estàndards referits a personal en el mapa són una mica estranys: són uns estàndards fets l'any 90, quan la situació era molt diferent. Hem d'adaptar-los a la realitat actual i preveure la futura. No només la quantitat, sinó també el perfil del personal. Per exemple, en aquell moment no hi havia llicenciatura en Documentació, i això s'ha de tenir present; en aquell moment el tècnic auxiliar en una biblioteca era una persona que tenia unes tasques molt .. «auxiliars», realment, que feia allò que quedava com residual, mentre que en aquests moments els tècnics auxiliars estan assumint moltes altres funcions. La generalització de les tecnologies fa que part del personal de les biblioteques hagi de tenir un perfil més tecnològic, sobretot en les biblioteques centrals, urbanes o comarcals. Tot això s'ha de considerar a l'hora de fer la planificació de personal.

— Entre les atribucions que atorga la Llei de biblioteques al Sistema de Lectura Pública hi ha la de la formació d'un catàleg col·lectiu únic. Com està previst continuar el que hi ha fet? A més, estem en un moment que es vol canviar el sistema d'automatització de molts catàlegs. Quines línies se seguiran?

— En aquests moments, les biblioteques universitàries i les biblioteques públiques, sobretot a la província de Barcelona, estan fent una anàlisi de les seves necessitats, que es reflectiran als requeriments que es demanaran al nou sistema informàtic que s'adquireixi. Abans de l'estiu haurien de tenir-se aquests requeriments i veure quin o quins productes hi donen resposta. És llavors quan hem de posar-nos d'acord les diferents administracions implicades, amb competències en el sistema bibliotecari –i aquí m'agradaria que hi hagués també algun representant d'Ensenyament que estigués al cas del tema–, i veure què és el que cal fer: si és més fàcil que cada institució decideixi per separat –cal considerar si cal que el programari sigui o no el mateix–, o posar-nos d'acord i prendre una decisió conjunta. La situació més plausible, ara mateix, seria posar-nos d'acord en la decisió i que cada administració, en la mesura que pugui, faci el seu propi procés de compra.

— Això seria un primer pas...

— Sí. El segon ha de venir com una conseqüència lògica: tots estem d'acord que Catalunya necessita un únic catàleg col·lectiu d'accés a la informació; jo crec que seria bo que es pogués «sectorialitzar,» però no tant per tipus de biblioteques sinó més aviat per necessitats dels usuaris. En tot cas, aquest serà un bon moment per a reflexionar sobre què vol dir el catàleg col·lectiu: una màquina única o més d'una amb sistemes d'intercomunicació? On s'allotjarà? Qui serà el responsable de la seva gestió? Se'n farà càrrec alguna de les institucions amb la participació econòmica de la resta i el poder de decisió compartit? Tenim molts interrogants a respondre, però crec que anem per bon camí; potser abans d'acabar l'any podríem tenir definida, com a mínim, la forma de gestió que volem per al futur catàleg col·lectiu del país.

— **Com encaixa amb aquests projectes la Biblioteca de Catalunya? No depèn de la Direcció General de Promoció Cultural, però precisament per això s'han de coordinar línies de treball.**

— S'han diferenciat, orgànicament, la Biblioteca de Catalunya que, per a nosaltres té un àmbit més patrimonial, i les biblioteques públiques; l'àmbit de treball d'aquesta direcció general és més aviat la difusió i la promoció de la cultura, el suport a la promoció de la lectura o l'accés al coneixement. El canvi de direcció de la Biblioteca de Catalunya és encara recent: la nova directora està contrastant amb tot l'equip de la biblioteca quines seran les seves línies de treball. Ja s'hi havia engegat un procés per a definir un pla estratègic per als propers quatre anys; com a document bàsic el treball continua sent útil. La Dolors Lamarca té la idea d'obrir més la biblioteca a la ciutat: és un equipament poc conegut, poc integrat a la vida ciutadana i això es vol canviar. En aquesta línia, l'exposició més important que farà el Departament de Cultura durant l'Any Dalí serà, precisament, a la Biblioteca de Catalunya, sobre la relació de Dalí i el llibre.

— **Per a tots aquests projectes, cal un finançament: com estem de pressupostos per a biblioteques?**

— El pressupost del 2004 té dos moments: el primer és del gener al juny del 2004 i és absolutament desmoralitzador: estem funcionant amb un pressupost prorrogat i això vol dir que, a la pràctica, hi ha menys recursos que els que hi havia l'any passat. Cultura, en el seu conjunt, té un pressupost feble: el Departament només gestiona un 1% del pressupost global de la Generalitat. El pressupost destinat a biblioteques, per tant, encara és més minso i, potser,

el més petit d'aquesta Direcció General. Hi haurà un segon moment que serà el pressupost que volem aprovar abans de l'estiu. Més que fer un gran salt quantitatiu, s'han de començar a identificar i considerar canvis de línies d'actuació. Encara i així, s'ha de veure un increment del pressupost, que serà més significatiu en el pressupost de 2005. El compromís del Govern ha estat de doblar el pressupost de Cultura; pensem seria raonable que l'increment es notés, sobretot, els anys 2005 i 2006, que ens permetria veure materialitzat el pla abans o durant el 2007, i amb aquesta lògica estem treballant.

— **Què suposa que s'hagi creat una subdirecció general de biblioteques?**

— La subdirecció és de llibre i biblioteques: el llibre entès en un concepte molt ampli, com a document. La Generalitat encara no té una política en relació al llibre «molt forta»: aquest n'és el desideràtum. En aquest sentit, és necessari articular totes les polítiques de suport al llibre, que per a nosaltres són, sobretot, de suport a la promoció a la lectura.

— **No necessàriament de suport a la edició.**

— No només de suport a la edició; entenem que la gran aposta és modificar els hàbits de lectura i incrementar els índexs de lectura i, de retruc, de compra de llibres. Aquesta és la millor manera d'ajudar el sector i no és podia fer sense tenir en compte la política bibliotecària.

— **Suposo que quan parlem de lectura, podem interpretar el terme en un sentit diguem-ne «modern»: no estem parlant només de textos escrits i publicats en paper.**

— No, parlem de tot el que podem entendre com a lectura en qualsevol tipus de document o suport. Alguns productors de documents en suports altres que llibres reivindicaven això, ja que entenien que quedaven fora.

Comptem amb l'Institut d'Indústries Culturals que és la plataforma a través de la qual es dona suport a les empreses de productes culturals: editorials, de producció audiovisual, digital, etc. Per a mi, un dels gran canvis ha de ser introduir, precisament en l'àmbit de les editorials i del suport a les editorials, ajuts per a als nous projectes que permetin desenvolupar més continguts de gestió via web, sobretot per a editorials mitjanes i petites, que sovint tenen més dificultats per tirar endavant.

— **En adjudicar aquests ajuts es tindrà en compte la llengua que es farà servir al projecte? Es donarà preferència al català, o no necessàriament?**

— Penso que la cultura catalana és la cultura que es genera en aquest país; si ens ha estat fàcil dir que és català tothom qui viu i treballa a Catalunya, hauríem d'extrapolar-ho al camp de la cultura: per tant, és cultura catalana tota la creada a Catalunya. És evident que ha d'haver-hi, ha de continuar havent-hi, unes polítiques de suport específiques per a la creació, en tots els àmbits, feta en català; cal tenir una atenció especial envers la llengua catalana.

— **Pensava, en preguntar, en alguns projectes de continguts al web fets a Catalunya i es desenvolupen només en castellà, per tal d'adreçar-se al públic d'un àmbit que depassa l'estrictament català.**

— Com deia, quan tenim una llengua minoritària, amb dificultats, la intervenció de l'administració es justifica plenament. Potser el que és que, sovint, la manera de fer viable un projecte en català és estimular-lo i ajudar-lo, però pensant-hi en la difusió posterior, que després sigui fàcil la traducció al castellà i l'exportació del producte. Moltes editorials de casa nostra que editen en català han començat a obrir línies d'edició en castellà que els estan fent viable l'edició en català. Potser hauríem d'anar per aquí.

— **Llavors, hi haurà canvis respecte el suport genèric?**

— Tenim voluntat de revisar-ne els criteris, però com a concepte el mantindrem. Hi haurà un suport a la producció en català, però en funció de criteris que no siguin estrictament quantitius, com el nombre d'exemplars o els preus. Volem tenir més en compte els continguts i treballar molt per línies de projectes especials. Si l'editorial Barcino, per exemple, es planteja fer una reedició d'*Els nostres clàssics*, considerem que això és una línia d'edició que necessita ajut; potser no els interessa fer-ne mil exemplars, ja que amb sis-cents n'hi hauria prou: no hauria de donar-se haver de llençar quatre-cents exemplars perquè ha calgut fer-ne mil per a obtenir l'ajut.

A més de la revisió de criteris, s'ha de considerar que el producte final subvencionat amb suport genèric ha de poder destinar-se majoritàriament a les biblioteques públiques o escolars. Per tant, també hem de tenir en compte l'oportunitat del contingut que ajudem a editar. Moltes coses que ara tenen

suport genèric podrien incloure's més aviat en suport a projectes, en funció de la línia editorial.

L'agenda d'una directora general és plena: ha d'assistir a una reunió de treball al mateix Departament. Marxem. Hi ha, certament, moltes coses a fer i moltes esperances dipositades en el canvi. Potser, entre el moment de l'entrevista i l'actual, algunes coses han pogut canviar, segurament hi ha coses que ara es veuen més difícils –i d'altres més fàcils, potser–, però com ella mateixa ha dit, es tracta, sobretot, de «tenir clar el model i posar-s'hi.» Si alguna cosa ha quedat palesa en l'estona que hem compartit és precisament, la claredat en copsar què cal fer i què cal millorar. Esperem, ara, que sigui possible concretar aquests desigs. Encara queden per endavant més de tres anys, però cal continuar, sense pausa, amb l'empenta i la il·lusió que traspuaven les intervencions de l'Assumpta Bailac. Esperem-ho.